

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání
v Crete pro Saline okres, Neb., ve
Sebuyler a Clarkson pro Colfax okres,
Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kan-
sas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát
Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn.,
pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D.,
pro stát South a North Dakota.

Předplatné:
Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu
\$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní děje se pomocí pe-
něžních poukazek (Money Orders), ex-
pressních poukazek (Express Money
Orders), bankovních poukazek (Bank
Drafts), anebo v registrovaném dopise.
Oznamujte-li své přestěhování, udej-
te starou i novou adresu.
Doplýz s kruhů štenářstva ochotná
uveřejňujeme. Musí být slusná, peněž-
ně číselná a obsahovat osobní pokladití a
podepsány plným jménem, ať již má
být v redakci utajeno, anebo s dopi-
sem uveřejněno.

RUSKO BOJUJE ZA DARDANELLY.

Není zcela žádným tajemstvím, že Rusko přeje si získati Dardanell jako odměnu za obrovské oběti, které přináší přítomné válce. Rusko nemá žádného volného přístaviště a potřebuje nutné vělné cesty z Černého moře v zájmu svého obchodu v budoucnosti. Dobytí Cařihradu a Dardanell je tužbou ruských carů od dávných dob. Carská vojska několikrát byla poslána přes Balkán ku kapitolu Ottomanské říše a několikrát byla již před branami tohoto starožitného města Konstantinova. Ale evropské mocnosti vždy dovedly zabrániti uskutečnění tohoto dávného ruského snu.

Je jisto, že mezi Anglii, Francií a Ruskem došlo k dohodě o osudu Cařihradu a Dardanell. Dohoda tato je ale tajemstvím, které je bedlivě střeženo a nevíme o ní ničeho určitě. Dohaduje se sice to i ono, ale jistěho nevíme. Z toho důvodu značnou pozornost způsobil redakční článek časopisu Ruskoe Slovo v Moskvě, jenž psán byl redaktorem Doroshevičem, jedním z nejvýznamnějších ruských publicistů.

Ruskoe Slovo je jedním z nejrozsáhlejších časopisů na Rusi a má velký vliv. Článek tento vzbudil značnou pozornost jmenovitě v Anglii. Byl psán krátce po zdaru německo-rakouského náporu v Halli a jeho účelem bylo uklidniti mysl ruského občestva, těžce nesoucího neúspěch carských vojevů v rakouské provincii. Článek touto příkládá se velká důležitost a je zajímavým pro celou řadu příčin a proto jej v překladu podáváme:

"V této době zkoušek musíme býti silně myslí, chladní a odvážní, jak sluší se zástupcům velkému lidu, podmanitelů a válečníků, kteří po tisíc let nejenom skvěle obhajovali svoji existenci, ale zároveň značně rozšířili svoje hranice a svoje državy. Ale naše všecko, což je důležitější než všechno ostatní v těchto dnech, musíme býti rozumnými. Nechme slabomyšlným a chabým, aby podléhali eitům okamžitým. Ale my budme chladní a soudní.

"Je pohanou pro nás vzdáti se Lvova! Ano, je. Ale nesmíme přeháněti tuto naši ztrátu. Když zaujali Lvov, neznamenalo to, že toto město je na vždy ztraceno pro Rakousko. A také není příčin věřiti, že, poněvadž Němci došli Lvova, město toto na vždy pro nás bylo ztraceno.

"Jsou neklamně známky toho, že Rakusané přes úspěch německého vojska považují Halli za ztracenou. Zaujímajíce znovu halliácké distrikty, plní, ničí, páli a pustoší každou dědinu, městečko a město. Jenom v nepřátelském území se takto jedná, jenom v území, které patří anebo musí patřiti nepříteli. Ať nepřítel vezme si pustinu, řeknou. V jejich vlastním území, o kterém jsou jisti, že zůstane jejich, nebudou tak jednati. Území, které musí zůstati jejich, nepustoší.

"V těchto jedenácti měsících vedení války s četnými bitvami, vedenými se střídavým štěstím, dva momenty stojí nad všemi ostatními, jako Kasbek a Elbruz. Přílišně jedlivi se pohábit v neděli, nalézají se již německé hlídky.

"Pamatujte se, jak jsme tehdy prohlásili: Ani dobytí Paříže ne-

stojí nad horami Kavkazskými. Jedním z nich byl německý útok na Francii posledního podzimu. Útok obrovitých mass německých na Paříž zdál se na okamžik vítězným. Němci nalézali se jenom sedm verst od Paříže. Viděli již Eiffelovu věž. V předměstích, kam bude znamenati vítězství pro Německo! Ani to nemůže změniti konečný výsledek! Postup tento zastaven byl skvělým vítězstvím na Marne. I když dáme povinný kredit chrabrosti jejich armád, musíme připustiti, jako naši spojenci připouštějí otevřeně, že do značné míry za své vítězství vděčí okolnosti, že jsme přivábili německé vojsko vpádem do východního Pruska, jenž vlastně znamenal sebeobětování. Nyní Němci vřhají všechnu svoji sílu proti našemu frontu a podnikají podobný útok jako proti Paříži.

"Je ale velký rozdíl v tomto německém tažení. Zde není žádného rozhodujícího bodu na konci jejich cesty jako Paříž. Bestie je uzavřena v železné kleci. Vrhá se nyní k té straně a opět k druhé. Zuřivě potrhává mřížemi, ale unaví se zápasem s touto železnou klecí, země hledem a vysílí se ztrátou krve a síly. Proč naši spojenci neženou se ku předu tímže způsobem jako my jsme se obětováni v východním Prusku, kdy přinutili jsme nepřítel, aby se obrátil a bojoval s námi?

"Vyrzte ze své mysli tyto prohrané myšlenky o našich spojencích, neboť naše jediná naděje leží ve vítězství všech spojených nad Německem. Kdybychom pochybovali o našich spojencích, pak zacházeli bychom se prohrané k společné věci. Zapomínáte na třetí stěnu klece. Zapomínáte na Dardanell. Zde spojenci bojují, ztrácejí svoje lodě a kladou svoje životy.

"Naše věc je společnou na všech frontách. Zatím co my cedíme krev, abychom zastavili postup nepřítel, jak je možno, oni cedí svoji krev při pokusech o dobytí Dardanell. V Halli platíme za Dardanell. Naše bitvy v Halli jsou cenou za Dardanell, které naši spojenci dobývají pro nás. Je to velká cena a my platíme ji krví. Ale spojenci kupují Dardanell pro nás toutéž cenou a také tu jsou splátky v krvi. Bojem v Halli, odbojem proti německým útokům, když vzali jsme na sebe povinnost zasádniti nepřítel neprudčí ránu, platíme za právo kontrolovati vodní úžiny, které naši spojenci budou pro nás.

"Od okamžiku, kdy Turecko vstoupilo do války, tato vzala na sebe novou důležitost, zvláště v rozhodnutí východní otázky. A toto rozhodnutí bude v náš prospěch. To je otázka, která působila nám nesnáze po staletí, pro kterou během věků cedili jsme svoji krev. Milými a drahými jsou nám naši rusínští bratři. Je přímou nesnesitelným v kterémkoliv místě, aby naši plemenní bratři pracovali pod cizím jhem, aby kdekoliv pojmenování "Rus" mělo by nésti známku hanby, aby v kterémkoliv místě býti Rusem mělo by znamenati zločin. Přinesme jim svobodu a rovnost.

"Ale tisíckrát dražší jsou nám zájmy ruského lidu v Rusku samotném, zájmy ruské říše a naší Matky Rusie. Tyto zájmy volají po volném průchodu na boží světlo — po získání úžiny vodní neodvislé od Turecka a od kterékoli mocnosti, která mocí peněz může se státi její paní. A pro tyto vodní úžiny žádná cena není dosti vysokou.

"Jestliže musíme platiti za Dardanell náporem proti síle nepřítel, nyní, abychom zachránili Evropu, zaplatíme tuto cenu. Dardanell stojí za to. Jestliže musíme platiti krví za svobodu a neodvislost naší Matky Rusie a za věhod do světa, jsme ochotni platiti. Odměna má tu cenu.

"A když nyní myslíme na to, co děje se v Halli, pomysleme si toto — to je naše splátka za Dardanell. Naši spojenci bojují tam pro nás právě tak jako my bojujeme zde pro ně. Bylo by prohranou líti domýšlet se, že naši spojenci zanechají nás v nesnázi. V Dardanellských bojují za nás. Bojují s celou svojí silou a veškerou svojí vytrvalostí, právě tak jako my bojujeme pro ně v Halli přijímáním hlavního úderu na sebe. A svatá krev Ruska cedí se v Halli jako splátka za Dardanell, jako splátka za neodvislost a svobodu naší Matky Rusie."

Jak srovnání pověděno, článků tento je zajímavým pro mnoho

příčin. Především do jisté míry vrhá světlo na dohodu spojenou o osudu Cařihradu a Dardanell a zároveň je vysvětlením, proč úřední ruské kruhy označují pověsti o nespokojenosti ruského lidu s nečinností spojených na západě za "bezmyšlenkovitou lež." Spojenci nepochybně zavázali se Rusku získati pro ně Dardanell, splniti ten, proti jehož uskutečnění tak často se stavěli v minulosti diplomatickým vlivem i ozbrojenou mocí.

Rusko bojuje za uskutečnění svého dávného snu, o přístup k teplovodním mořím, o obchodní tepnu, která mnoho znamenati bude pro obchodní a průmyslový vývoj tohoto slovanského velkáná. Anglie a Francie, ač trochu pozdě, přece jenom uznaly, že vlastně pracovaly proti svým vlastním zájmům, když snažily se zabrániti Rusku, aby získalo tuto vodní cestu v minulosti. Sesilovaly tím jenom Německo, které nyní dobytí Dardanell smeslo by mnohem těžší, než porážku v Polsku, jejíž důsledkem bylo by opětne ovládnutí Polska a Litevská carskými vojsky. Dobytí Dardanell a porážka Turecka znamenaly by konec německým plánům, znamenaly by smrtelnou ránu myšlence Německa o "tahu na východ" a konec naději o zřízení velkého východního panství, jež bylo by stálým ohrožením zájmů Anglie a do jisté míry i Ruska.

POŽADAVKY BULHARSKA.

V Sofii, hlavním městě Bulharska, shromáždili se v minulých dnech nejhospodnější diplomati čtyřdohody a teutonských spojenců, aby tu pracovali v zájmu míři, jejich jsou reprezentanti. Následkem nejvíce přítomného evropského konfliktu a zvláště svého geografického postavení, Bulharsko stalo se zemí, která svým vlivem může rozhodovati o budoucích osudech Evropy. Kdyby Bulharsko náhle nyní vpadlo Turecku v zad a udeřilo na Cařihrad, spojením snadno mohlo by se podati dobytí Dardanell a dopravení do Ruska zásoby střeliva a zbraní, které by mohly obrátiti proud války v jejich prospěch.

Zůstane-li Bulharsko neutrálním, dobytí Cařihradu od Catedralské linie nemohlo by býti provedeno a ztěžení Dardanell bude oddáleno. Německo pak nadále může těžiti z nedostatku zbraní na straně Ruska a docíliti nových úspěchů na východní frontě, které mohou proud válečný obrátiti ve prospěch teutonských spojenců.

Obě skupiny válečnické země číhají Bulharsku lákavě nabídky. Německo, Rakousko a Turecko slibují Bulharsku za zachování neutrality srbskou Macedonii, která vlastně je jednou z hlavních tužeb Bulharska. Ovšem tohoto území dostalo by se Bulharsku jenom v případě úplného vítězství teutonských spojenců, v kterémžto případě Srbsko stalo by se rakouskou provincií a nemělo by co říci do rozdělení svého území. Vedle toho jiné drobnější výhody nabídnuty byly teutonskými spojenci Bulharsku.

Spojenci na druhé straně za podílení se na přítomné válce a za útok na Cařihrad ze zadu slibují větší část území, jež nyní patří v Evropě ještě Turecku, počítaje tu město Drinopol, které Bulharsko dobylo v první balkánské válce, ale později ztratilo znovu, část srbské Macedonie, kterou Srbsko, jak se má za to, na žádost spojených svému sousedu přepustilo, a kromě toho i jistá území, které získalo po druhé balkánské válce Rumunsko a Řecko.

Rozhodnutí Bulharska, jak je přirozeno, má hlavní důležitost pro Turecko. Aby mohlo úspěšně chrániti Dardanell, Turecko bylo nuceno všechnu děla a vojsko z jiných území poslati na Galipolský poloostrov. Bulharské rozhodnutí o zahájení útoku na Turecko ze zadu, znamenalo by konec tureckého panství v Evropě. To je jedina příčina, proč Turecko před nedávnem poslalo do Sofie Talaat beje, jednoho z nejchopnějších svých diplomatů, aby docílil dohody s Tureckem.

Němečtí diplomati mají oproti diplomatům čtyřdohody jisté výhody. Nejedná se již o nic jiného, než aby Bulharsko udrželo míru a neodvislost. Účelů těchto není přitom žádný konflikt. Účelů těchto není přitom žádný konflikt. Účelů těchto není přitom žádný konflikt.

ští diplomati nalézají se v pová-
livé situaci. Je velmi těžko pro
ně stanovit, jaké rozhodnutí by
jejich vlasti prospělo.

CO ZNAMENALA BY PRO NĚMECKO PORÁŽKA TURECKA.

Zápas o Dardanell je bez odporu jedním z nejdůležitějších, jež jsou v přítomné době vedeny. — Vpád Němce do vnitru ruské země, dobytí polských pevností a možné tažení na Moskvu a Petrohrad, které mohlo by skončiti snadno katastrofou pro teutonské armády, nemají takovou důležitost, jako boje o vodní úžiny pod Cařihradem, jež pro budoucnost ruské říše mají větší důležitost nežli panství v Polsku anebo v Halli. Pád Dardanell znamenal by obrát v přítomné válce v Evropě. Znamenal by velké zesílení Ruska, neboť byla by tu otevřena nová a nejkratší cesta pro zásobování střelivem, znamenal by odříznutí Turecka od centrálních císařství úplné, plnou jeho porážku, a konečně i rozluštění balkánské otázky, aspoň pokud je ve spojení s posledními državami tureckými v Evropě.

Jakmile zavlaží vlajky spojených nad Dardanellami a Bosporem a nad hrdým městem Konstantinovým, jakmile tyto vodní úžiny nalézati budou se v moči spojených, Rumunsko a Bulharsko musí si pospíšiti, aby učinily dohody s pány Cařihradu a Řecko může býti pro případy ignorováno. Po té nové útoky na Rusko pomezi a vpád do Egypta byly by téměř nemožností a přátelé Německa v Turecku, Enver paša a jeho mladoturci, sotva přežili by tuto katastrofu.

Pád Cařihradu neznamenal by jenom úplné vytlačení Turků z Evropy, ale zároveň shroucení se velkého německého snu o pocho-
du na východ po cestách Alexandra Velikého od Bosporu k Eufratu, od Byzantie k Bagdadu a odtud až k hranicím samotné Indie.

Německo, docílivši sjednocení v roce 1871, přišlo pozdě na pole kolonisační a nedostalo příležitosti, aby získalo lepší části na zeměkouli, otevřené doposud kolonisači. V Africe Anglie zabrala již nejlepší části a položila základ k velkému panství Kapskému a již soustředovala také svoji pozornost na Egypt. Francie zabrala Alžír 1830 a chystala se zabratí také Tunis a od severu, západu a jihu připravovala svoje výpravy, které měly rozšířiti její panství od Alžíru ku Kongu a od Syrtes až k Pilřím Herkulovým.

V Asii pak bylo pole ještě méně slibným. Anglie zabrala již tu Indii a řadu nejlepších ostrovů a Francie byla panem v Indo-Číně. Austrálie a Nový Zéland patřily Anglii a Spojené Státy byly odříznuty od podílení se na tomto dělení Monroevou doktrinou. Německo vešlo v zápas o kolonizační panství s Anglií a Francií v Africe, ale zápas vlastně ztracen byl pro Německo dříve než byl zahájen, ježto nejlepší části byly již obsazeny. Německo přišlo příliš pozdě.

Ale ve východní Evropě, jižně od Dunaje, přes úžiny vodní k Malé Asii, zde bylo ještě pro Německo otevřené pole. Mělo to svoje výhody. Mohlo se k němu postupovati skrze Rakousko, spojení, ne nepřítel, aniž by bylo potřeba překračovati moře. Bylo otevřeno německým armádám, zatím co zápas o lepší državy v Africe byl nemožností, ježto svrchovanost Anglie na moři byla nepopíratelnou věcí. Byla to nejsnadnější cesta expanse, jenom bylo třeba odraziti na stranu malé balkánské státy, které považovány byly za bezmocné před vojenskou silou Teutonů. A v Malé Asii bylo pole veliké. V této zemi, kde jednou bylo středisko civilizace, ale která ohrazena byla v pustinu, byly velké možnosti pro obchodní a průmyslový svět.

A Německo zahájilo práci. Nejdříve jednalo se mu o nejužší obchodní spojení s Německem a po té měla přijiti vojenská kontrola Turecka. Od Berlína do Bagdadu, skrze rakousko-uherské území a skrze území tureckého spojení a nebo vassalů balkánských měla železnice spojovati Sféru s Kufrem a ve vhodné době německá vojenská moc měla se přiblížiti k Suezskému průplavu a k Indii a udeřiti Anglii ve dvou vítálních bodech.

Němci zahájili svoji práci postavením Bagdadské železnice. — Před tím Německo snažilo se si

skati přátelství Turecka. Němečtí diplomati zatahovali pavučiny kolem Zlatého Rohu. Německý císař vystupoval jako spojenec svatě věci islamu. Němečtí generálové evičili turecké vojsko, zatím co němečtí inženýři měřili a plánovali v Malé Asii.

"Nemocný muž" na východě Evropy podléhal svodům. Rakouští a němečtí státníci podporovali tureckou pavludu na Balkáně. — Rakousko vzpíralo se myšlence o zavedení pořádku v Macedonii a jiných balkánských územích jednoduše z toho důvodu, aby jednou tyto krajiny staly se na něm odvislými. Všechny touhy Srbů, Bulharů a Řeků byly drceny v zárodech Turky za pomoci Německa a Rakouska. Turecko, majie nové spojení v Německu a Rakousku, přestávalo se báti svého odvčkové nepřítelky Ruska, ačkoliv tomuto přibyl nový a mocný spoje-
nec, Anglie.

Není možno si mysleti, že Turecko nevidělo v projevech německého přátelství touhu po opánování Ottomanské říše, ale nikdy na tu věc nemyslelo, jsouc rádo, že získalo aspoň nějaké spojení, na které zřícení říše může býti zavčšena. Rusko pohlíželo k Cařihradu, Francie zabírala krajiny v severní Africe a Anglie vládla svrchovaně v Egyptě, přes to, že pro jméno uznávala khediva. Turci toužili po obnovení svého panství v severní Africe, přáli si zvednouti svoje panství k bývalé jeho slávě na jižním břehu moře Středozemního.

Je přirozeno, že tyto německé snahy nemohly zůstati lhostejny Anglii a Francii. V té době mělo se za to, že mahomedány pouťají k sobě mocné pásky společné víry a nenávisťi ku všem džaurům. — Kdyby podařilo se německému císaři získati kontrolu nad sultánem, získal by kontrolu nad náboženským vůdcem 300,000,000 mahomedánů, usazených nejenom v Turecku, ale i v državách anglických, francouzských a ruských. Uchvácení Malé Asie Německem, znamenalo velké nebezpečí pro zájmy trojdohody.

Srbsko a Bulharsko byly překážkami německému snu. S Řeckem ani mnoho se nepočítalo. — Srbsko a Bulharsko měly býti pokoreny, učiněny vassaly. Rakousko toužilo po přímé cestě do Soluně skrze srbské a turecké území. V době, kdy rakouská vojska obsadila Novi Bazar, území mezi tureckým a rakousko-uherským panstvím, bylo v záměru postaviti železnici skrze Bosnu do Uskubu v Macedonii. Ale od záměru tohoto bylo upuštěno, ježto v Berlíně a ve Vídni přišli k tomu náhledu, že bude snadnějším podrobiti si Srbsko a zmocniti se železnice z Bělehradu do Soluně.

Srbsko bylo hlavní, a jak nyní vidíme, vlastně jedinou překážkou německého snu. Alexandr, který nakloněn byl Rakousku, byl odstraněn. Na jeho místo nastoupil Petr, který je znám svým přátelstvím k Rusku. Rakousko-německé plány nedařily se tak, jak bylo přáním teutonských spojenců. Rozdělení evropského Turecka po posledních balkánských válkách bylo ranou německému snu o panství v Malé Asii. Rakousku a Německu ale podařilo se rozbiti balkánskou alianci a přiměti Bulharsko, aby napadlo Srbsko a Řecko, ale porážka Bulharska znovu zhatila teutonské plány.

Nyní zůstala jediná příležitost Německu a Rakousku: zdržiti Srbsko. To mělo býti učiněno dříve, než tato země vzpamatuje se z války, nežli urovná území, jež získala po válce na Balkáně a než seslí následkem těchto svých úspěchů. Tato příčina hrála vynikající úlohu ve vypovězení války Srbsku lušského roku.

Tyto věci musíme si uvědomiti, abychom poznali, jak důležitý je zápas o Dardanell. Vítězí-li spojenci, Cařihrad dostane se do moči Ruska. Balkánské země budou sesíleny a cesta pro německou expanzi na východ, do Malé Asie, bude na vždy uzavřena.

Zvítězí-li spojenci, pak Bosna a Dalmacie připojena bude k Srbsku, Albanie k Itálii. Malá Asie pak rozdělena bude mezi spojence. Řecko by asi získalo Smyrnu, Turkům zbyla by pak jenom Anatolie. Pád Cařihradu a Dardanell znamenali tedy mnohem víc než zdálo by se na první pohled. Z těchto důvodů zápas na západním a východním evropském bojišti a získání vojenských výhod tou či onou stranou nemá takovou cenu jako rozhodnutí o osudu Darda-

nell, jejich pád znamenal by prudkou ránu německému snu o světovém panství, ku kterému kontrola Malé Asie měla býti prvním krokem. Válka zanechá všechny země, na ní se podlejíci, finančně vyčerpané, ale vítězství spojených spolu s pádem Cařihradu znamenaly by, že Francie, Anglie a Rusko udržely by si nejenom dosavadní državy, ale ještě by je rozšířily a pro budoucnost upevnily. I Italie by jako člen příteli čtyřdohody tím získala, neboť stala by se svrchovanou mocí v Středozemním moři. Trhy spojených byly by rozšířeny a celní hrady by znamenaly velkou překážku pro německý vývoz.

EDISONŮV OBRANNÝ PLÁN.

Thomas A. Edison, jeden z největších světových vynálezců, je rozhodně pro lepší národní obranu Spojených Států. V minulých dnech projevil svoje náhledy o lepší národní obraně a prohlásil, že připravenost pro každý případ je nejlepší zárukou míru.

"Sorganisoval bych národ pro obranu okamžitě," prohlásil Edison, "a provedl bych tuto organizaci na rozsáhlých liniích při využitkování všech činitelů, kteří tu zemi učinili tím, čím dnes je. Země potřebuje služeb velkých obchodních specialistů, takových, kteří stojí v čele trustů a korporací. Tito lidé mají zkušenost v rychlé mobilisaci obrovitě síly industrie. Celou záležitost národní obrany vložil bych v ruce generálního štábu, v kterém nalézali by se nejenom vojenští odborníci, ale i občané, jejich služby ukázaly by se platnými.

"Potřebujeme nutně dostatek důstojníků a zkušených vojenských odborníků. A abychom je měli, měli bychom míti ještě dvě vojenské akademie vedle oné ve West Point a vedle toho několik škol pro výchovu nižších důstojníků k vycviku armády, dělostřelců, vzduchoplovců a jiných tříd vojenských odborníků. Graduantů těchto škol mohli by stráviti rok anebo dva ve vojenské službě a po té odebrati se do občanského života. Měl by jim býti poskytnut stálý malý plat, tak aby mohli býti ihned povoláni do služby, kdykoliv bylo by jich třeba.

"Tak získali bychom nejdůležitější součástku armády, která byla by vždy pohotova a přes to nestala bychom se militaristickou národností. Měli bychom silné sbory profesionálních vojáků, kteří by nám sloužili k prospěchu.

"Opatřil bych pobřeží a přístavní opevnění nejlepšími zbraněmi, jež mohou býti vynalezeny. Opatřil bych také větší počet polních děl dle hlavy nežli má kterákoliv národnost na světě. Mám za to, že bychom měli míti dvakrát tolik děl, co má nyní Francie na bitevní linii. Pro tato děla měli bychom míti dostatek střeliva. Bylo by záhodno, aby nalézalo se ve vojenských skladištích tolik střeliva, co by stačilo na vedení války po několik měsíců.

"Tyto zásoby ovšem by nestály pro prodlouženou válku a z toho důvodu postavil bych velké vládní zbrojovky v různých částech země, které byly by schopny vyráběti velké množství střeliva. Tyto továrny měly by míti vlastní chemické laboratoře a dostatek surového materiálu.

"Dobrým vojenským cestám měla by býti věnována také pozornost. Kdybychom měli dostatek dobrých cest a motorových kar, mohli bychom 1,000,000 mužů s dělostřelctvem a potřebami přesunouti na vzdálenost 200 mil ve čtyřadvaceti hodinách. Nic není lepšího pro rychlou transportaci nežli dobré cesty a nákladní automobily. V každé válce hlavní úlohu hraje rychlost a v té automobily překonávají železnice."

Německo a Rakousko vyrábějí 250,000 stříl denně. Anglie vyrábí 250,000 stříl měsíčně. Tot nejstrašnější historie prvního roku války.

Život je plný aklamání. Malé děcko nalozne mnoho věcí, které není schopno vstržiti do út a také Německo ježto nalozne mnoho území, které nebude schopno připojiti ku svému panství.

Carská armády mají ještě 8,045,803 mil území, do něhož mohou postupovati. A přes to němečtí generálové teč se nadějí, že podaří se jim zaskočiti carská vojska někde v rohu a sdržit je.